Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

5-йил чиқиши.
23 АПРЕЛЬ 1970 й.
ПАЙШАНБА
№ 96 (1164).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Бутун дунё коммунистларининг бирлиги ва жипслиги марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми негизида мустаҳкамлаверсин!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан).

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет ҳукумати раҳбарлари 22 апрелда В. И. Ленин мавзолейига келиб, гулчамбарлар қўйдилар. А. Стужин фотоси, (Бу сурат ТАСС—ЎзТАГ телефотоси орқали олинган).

ПАРТИЯ ВА ҲУКУМАТ РАҲБАРЛАРИ В. И. ЛЕНИН МАВЗОЛЕЙИГА ГУЛЧАМБАР ҚЎЙДИЛАР

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет ҳукуматининг раҳбарлари 22 апрелда — Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги кунида В. И. Ленин Мавзолейини зиёрат қилдилар ва гулчамбар қўйдилар.

Гулчамбарнинг қизил лентасига қуйидаги сўзлар ёзилган: «Владимир Ильич Ленинга КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советидан».

Гулчамбарни Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, В. В. Шчербицкий, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев ва бошқа ўртоқлар қўйдилар.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарлари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг асосчиси, жаҳонда биринчи социалистик давлат бунёдкори, Россия меҳнаткашлари ва халқаро ишчилар синфининг йўлбошчиси, доҳий, мутафаккир ва революционер Владимир Ильич Ленин хотирасини бир минут сукут сақлаб ҳурмат билан эсга олдилар.

(ТАСС).

«ОКЕАН» МАШҚЛАРИ РАЙОНИДАН

Ҳарбий Денгиз Флотининг давом этаётган «Океан» машқи давомида кемалар билан авиациянинг тактик машғулотлари бўлиб ўтди. Кемалар ва самолётларнинг экипажлари ҳамжиҳатлик билан ҳаракат қилиб, қурол ишлатиш ва жанговар техникадан фойдаланиш маҳоратини кўрсатмоқдалар.

Командирлар ва штаблар флотларнинг кучлари ва воситаларини бошқариш вазифаларини такомиллаштирдилар.

Ҳар иккала томон — «жанубликлар» ва «шимолликлар» қўйилган вазифаларни ҳал этишда жанговар активлик ва матонат кўрсатмоқдалар. Тинч ва Атлантика океанларидаги денгиз авиацияси кемалар билан яқиндан баҳамжиҳат бўлиб ўз вазифаларини бажармоқдалар. Шимолий ва Балтика флотлари кемаларининг отрядлари тўхтовсиз давом этаётган шиддатли довул шароитида ҳаракат қилиб турдилар.

Океандаги кемаларда Ленин юбилейи Фахрий ёрлиқларини топшириш маросими бўлиб ўтди, энг яхши матрослар, старшиналар ва офицерларга эса «Ҳарбий шавкати учун» юбилей медаллари топширилди.

«Океан» машқларида вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилаётганлиги — ҳарбий денгизчиларнинг улуғ Ленин юбилейига жанговар рапортидир.

Машқлар давом этмоқда.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг тантанали қўшма мажлиси тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

Москвада, Кремлдаги Съездлар саройида КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган тантанали қўшма мажлиси 1970 йилнинг 22 апрелида давом эттирилди.

Эрталаб соат 10 да эрталабки мажлис очилди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. КОСИГИН раислик қилади.

1904 йилдан бери Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси ўртоқ Л. А. ФОТИЕВАГА сўз берилади.

Тантанали мажлис қатнашчилари нутқ сўзлаган Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитети секретариатининг аъзоси ХО СУАН СОННИ қизғин табриклашди. Хо Суан Сон Америка империалистлари ва уларнинг Жанубий Вьетнамдаги қўғирчоқ режими агрессиясига қарши Жанубий Вьетнам халқи олиб бораётган одилона курашни қўллаб-қувватлаётганликлари ва ёрдам бераётганликлари учун Жанубий Вьетнамнинг курашаётган халқи номидан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, Совет ҳукуматига ва барча совет халқига бениҳоя миннатдорчилик изҳор қилди.

Сўнгра, тантанали мажлис иштирокчилари қизғин кутиб олган Куба Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг ва секретариатининг аъзоси, Куба Республикасининг президенти ўртоқ ОСВАЛЬДО ДОРТИКОС ТОРРАДО нутқ сўзлади.

Мажлис аҳли қизғин кутиб олган Руминия Коммунистик партиясининг Бош секретари, Руминия Социалистик Республикаси давлат кенгашининг раиси ўртоқ НИКОЛАЕ ЧАУШЕСКУ нутқ сўзлади.

Тантанали мажлис қатнашчилари Америка Қўшма Штатлари Коммунистик партиясининг Бош секретари ўртоқ ГЭС ХОЛЛ нутқини қизғин кутиб олдилар.

Украина ССР Винница областидаги КПСС XXII съезди номли колхоз раиси, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, колхозлар иттифоқ кенгаши раисининг ўринбосари ўртоқ В. М. КАВУН нутқ сўзлади.

Мажлис аҳли қизғин кутиб олган Италия Коммунистик партияси Сиёсий бюросининг аъзоси ўртоқ ЖАН КАРЛО ПАЙЕТТА нутқ сўзлади.

Тантанали мажлис қатнашчилари Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси ўртоқ ЮМЖАГИЙН ЦЕДЕНБАЛ нутқини қизғин кутиб олдилар.

Мажлис аҳли қизғин кутиб олган Араб социалистик Союзи Олий Ижроия Комитетининг аъзоси АЛИ САБРИ нутқ сўзлади.

Сўнгра, СССР Фанлар академиясининг президенти, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Олий Советининг депутати ўртоқ М. В. КЕЛДИШ нутқ сўзлади.

Мажлис аҳли қизғин кутиб олган Уругвай Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ РОДНЕЙ АРИСМЕНДИ нутқ сўзлади.

Мажлис аҳли қизғин кутиб олган Корея Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий комитетининг ва Сиёсий комитет президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари, Корея Халқ Демократик Республикаси Олий Халқ Мажлиси Президиумининг раиси ўртоқ ЦОЙ ЕН ГЕН нутқ сўзлади.

Мажлис аҳли қизғин кутиб олган Ҳиндистон Коммунистик партияси Миллий кенгашининг раиси ўртоқ ШРИПАД АМРИТ ДАНГЕ нутқ сўзлади.

Тантанали мажлис қатнашчилари Югославия Коммунистлар союзи президиуми ижроия бюросининг аъзоси ўртоқ ВЛАДИМИР БАКАРИЧ нутқини қизғин кутиб олдилар.

Мажлис аҳли қизғин кутиб олган Германия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ МАКС РЕЙМАН нутқ сўзлади.

Пионер горнларининг садолари янграйди. Тантанали мажлис қатнашчиларининг гулдурос қарсаклари остида залга пионерлар кириб келадилар. Ёш ленинчиларни ҳамма ўрнидан туриб кутиб олади. Пионерлар КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Совети номига табрик сўзлари айтишди.

Сўнгра, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари, СССР Олий Советининг депутати ўртоқ Е. М. ТЯЖЕЛЬНИКОВ нутқ сўзлади.

* * *

Кечқурун, танаффусдан сўнг КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг қўшма мажлиси давом этди.

Мажлис аҳли Финляндия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ўртоқ ВИЛЛЕ ПЕССИ нутқини қизғин кутиб олди.

Шундан сўнг мажлис аҳли қизғин кутиб олган Испания Коммунистик партиясининг раиси ўртоқ ДОЛОРЕС ИБАРРУРИ нутқ сўзлади.

Тўпланганлар Сурия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари ўртоқ ХОЛИД БАГДАШ нутқини қизғин кутиб олдилар.

Мажлис аҳли Чили Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий комиссиясининг аъзоси ўртоқ ОРЛАНДО МИЛЬЯС нутқини қизғин кутиб олдилар.

Шундан сўнг мажлис аҳли қизғин кутиб олган Португалия Коммунистик партиясининг бош секретари ўртоқ АЛВАРО КУНЬЯЛ нутқ сўзлади.

Мажлис аҳли Аргентина Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари ўртоқ ХЕРОНИМО АРНЕДО АЛЬВАРЕС нутқини қизғин кутиб олди.

Йиғилганлар Лаос ватанпарварлик фронти марказий комитети делегациясининг бошлиғи ўртоқ НУХАКА ФУМСАВАН нутқини қизғин кутиб олдилар.

Австрия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари ўртоқ ФРИДЛ ФЮРНБЕРГ нутқи қизғин кутиб олинди.

Мажлис аҳли Исроил Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари ўртоқ МЕИР ВИЛЬНЕР нутқини қизғин кутиб олди.

Мажлис аҳли Венесуэла Коммунистик партиясининг бош секретари ўртоқ ХЕСУС ФАРИА нутқини қизғин кутиб олди.

Шундан сўнг мажлис аҳли Ангола озодлиги халқ ҳаракатининг раиси АГОСТИНЬО НЕТО нутқини қизғин кутиб олди.

Жанубий Африка Коммунистик партиясининг раиси ўртоқ ЖОН Б. МАРКС нутқи мажлис аҳли томонидан қизғин кутиб олинди.

Шундан сўнг йиғилганлар Жаҳон касаба союзлари Федерациясининг бош секретари ўртоқ ПЬЕР ЖОНСУС нутқини қизғин кутиб олишди.

Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг делегацияси оркестр садолари остида шаҳдам қадам ташлаб жанговар шон-шуҳрат билан қопланган байроқларини кўтариб залга кириб келади. Тантанали мажлис қатнашчилари Ватанимизнинг шавкатли посбонларини, Ленин байроғи остида совет халқи қўлга киритган жаҳоншумул тарихий ғалабаларни ишонч билан қўриқлаётганларни гулдурос қарсаклар билан кутиб олди.

Стратегик аҳамиятга эга ракета қўшинлари бирлашмасининг командири, Совет Иттифоқи Қаҳрамони генерал-майор В. М. ВИШЕНКОВ тантанали мажлис қатнашчиларини Совет Армияси ва флотининг солдат ва матрослари, сержант ва офицерлари, генерал ва адмираллари номидан, бутун жангчилар номидан самимий табриклайди.

Тантанали йиғилиш охирида зал аҳли томонидан қизғин кутиб олинган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. КОСИГИН нутқ сўзлади.

Шу билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган тантанали қўшма мажлиси ёпиқ деб эълон қилинди.

Тантанали мажлис қатнашчилари зўр завқ-шавқ билан партия гимни «Интернационал»ни айтдилар.

ЮКСАЛИШ ОДИМЛАРИ

1970 ЙИЛНИНГ 1 КВАРТАЛИДА ЎЗБЕКИСТОН ССР САНОАТИДА ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ БАЖАРИЛИШИ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг ахбороти

Ўзбекистон ССР саноати ходимлари В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги шарафига зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини бажара бориб, ишлаб чиқаришда янги муваффақиятларга эришдилар — маҳсулот реализация қилиш ҳажми ва кўпчилик энг муҳим буюм турларини ишлаб чиқариш жиҳатидан январь — март плани ошириб бажарилди.

1969 йилнинг 1 кварталига нисбатан саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми 12 процент кўпайди. Саноатнинг энг муҳим соҳалари — ёқилғи, металлургия, машинасозлик, химия, бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш ва енгил саноат юксак суръатлар билан ривожланиб борди.

Тошкент шаҳри, республиканинг барча областлари ва Қорақалпоғистон АССР саноати ўз планларини бажарди.

Прокат ишлаб чиқариш, газ қазиб чиқариш, электр энергияси ҳосил қилиш, дизель, осма кранлар жумладан, махсус кранлар, трактор, кўрак чувиш машинаси, пахта толаси, шойи газламалар, ички трикотаж, чарм пойафзал ўсимлик мойи ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш квартал плани тўла ва ошириб бажарилди.

Меҳнат унумдорлиги ва маҳсулот таннархини арзонлаштириш планлари ошириб бажарилди.

Шу билан бирга, республика саноатининг ишида қуйидаги камчиликлар ҳам мавжуд бўлди: бир қанча корхоналар маҳсулот реализация қилиш, натурал ифодада буюм ишлаб чиқариш ва жамғарма тўплаш топшириқларининг уддасидан чиқа олмади. Айрим корхоналар меҳнат унумдорлигини ошириш, товар маҳсулоти таннархини арзонлаштириш, техника-иқтисодий кўрсаткичлар, шунингдек буюм сифатини яхшилаш ва янги техникани жорий қилиш топшириқларининг бажарилишини таъминлай олмади. Айрим ҳолларда мавжуд қувватлардан самарали фойдаланилмади, янгитдан қўшилган қувватлар эса сусткашлик билан ўзлаштирилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ МАЙДОНДА

22 апрель куни Тошкентдаги Ленин номли майдон одамлар билан лиқ тўлди. Шу шонли кунда ўн минглаб тошкентликлар жонажон Ильичга қизғин меҳр-муҳаббатларни, у тузган Коммунистик партияга чексиз содиқ эканликларини изҳор этиш учун революция йўлбошчиси ҳайкали ёнига келишди.

Қизил галстуклик болалар билан тўла катта майдон узра янграган: Ленин таълим берганидек яшашга қасамёд қиламиз! Қасамёд қиламиз! — деган сўзлар зўр акс садо бериб янгрaйди. Эрталаб бу ерда Тошкент пионерларининг меҳнаткашлар улуғ йўлбошчиси ва устози туғилган куннинг юз йиллигига бағишланган тантанали паради бўлиб ўтди. Парадда ёш ленинчилардан ўн беш минг киши қатнашди.

Кумушранг карнайлар овози тиниши биланоқ Тошкент гарнизонининг жангчилари шаҳдам одим ташлаб майдонга кириб келишди. Юбилей куни улар бундан буён ҳам ўз ҳушёрликларини оширишга, Улуғ Октябрь ғалабаларини яна бир бор намойиш қилдилар.

Кундузи майдон узра яна фанфаралар овози эшитилди. Улар республика пойтахти комсомоллари ва ёшларининг намойиши бошланганлигидан дарак берди. Минг-минглаб тошкентликлар республиканинг ҳамма ёшлари номидан Ленин ишига, партия ишига, совет халқининг кекса авлоди бошлаган ишга содиқ бўлиб қолиш тўғрисида қасамёд қилдилар.

Тошкентликлар Ильич ҳайкали супачасига ранг-баранг баҳор гулларини қўйишди.

(ЎзТАГ).

Суратда: пойтахт ёшлари В. И. Ленин номли майдонда.

А. Абалян фотоси.

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Меҳнат унумдорлигини узлуксиз ошираверингиз, фан ва техника муваффақиятларини ишлаб чиқаришга тезроқ жорий қилиш учун курашингиз! Ҳозирги замон илмий-техникавий ва иқтисодий билимларини эгаллаб олингиз!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан).

ЛЕНИН ВА СОВЕТ ТОШКЕНТИ

В. И Ленин Тошкентдаги революцион ҳаракат, унда Совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлаш тарихини бениҳоя сергаклик билан кузатиб борди. Совет шаҳрининг бутун тарихи В. И. Ленин, у асос солган Ленин партияси номи билан чамбарчас боғлиқдир.

Доҳий асримиз бошидаги бир асарида Тошкентни тилга олиб ўтади. 1901 йили у рус капиталистлари «темир йўл қуриш ишларининг жонланиб кетганлигини эшитиб, қувончларидан териларига сиғмай кетаётибдилар. ...Оренбург — Тошкент каби катта йўллар солишга қарор қилинган...» деб ёзганди. Россия капиталининг бу ерга суқулиб кира бошлаши жуда катта воқелик эди, чунки ўлкада капитал гўркови пролетариатнинг етилишида у ижобий роль ўйнади.

В.И. Ленин Тошкентдаги революцион ҳаракат тарихини ўзининг эътиборидан четда қолдирмади. 1912 йил партия доҳийси Тошкент ҳақида қуйидагича ёзди: «Ниҳоят, 1 июлда Тошкент ёнидаги Троицкий қишлоғида саперлар қўзғолон кўтаришга уринганлар. Қўзғолон кўтарганлар штаб капитани Похвисневни найза санчиб ўлдирганлар. Бу ҳақда телеграмма беришга йўл қўйилмаган. Фақат 10 июлдагина Петербургда расмий газета «Туркестанские ведомости»дан кўчириб олинган хабар босилиб чиқди, бу хабарда қўзғолон кўтарганлар билан жанг қилинганлиги айтилади...»

В. И. Ленин мамлакатда «революцион кўтарилиш бошланиб кетди» деган хулосага келди. «Оммавий стачкалар,— деб ёзди В. И. Ленин,— ҳамма жойда революцион алангани авж олдирмасдан қолмади. Аскарлар орасида кўтарилган қўзғолонлар ҳам бу аланганинг гувиллаб ёнаётганлигини, ҳамма жойда ёнилғи материали борлигини, ҳамма жойда омма ичида, ҳатто казармаларда калтак билан машқ қилдираверib жони олинган ва ниҳоятда эзилган ишчилар билан деҳқонлар орасида ҳам революцион кайфият аста-секин кучайиб бораётганлигини исбот қилди».

Кремлдаги В. И. Ленин кутубхонасида Тошкентда нашр қилинган китоблар кўп. У курашувчи кучлар нисбатини аниқлаб олиш мақсадида Тошкент ҳақида китоблардан, газеталардан маълумотлар олар эди. Тошкент— Шарқда революцион ҳаракат бешиги, иқтисодий, маъмурий, маданий шаҳардир. Доҳиймиз ўлка большевиклари вакиллари билан суҳбатда бўлган. РСДРП съездига Тошкентдан делегат бўлиб борганлар ҳам, шубҳасиз, Владимир Ильичга чоризмнинг собиқ «соф мустамлакаси» Туркистон ўлкаси маркази Тошкент ҳақида гапириб берганлар.

В. И. Ленин номи унинг буюк революцион таълимоти, ўлмас ғояси Тошкентга бу ерга чоризм томонидан сургун қилинган революционерлар, темир йўл ишчилари орқали етиб келган эди.

Ленин номи — озодлик белгиси. Ленин — ғамхўр отахон, ҳаммага яқин ва меҳрибон устоз. Илғор ишчилар, большевиклар В. И. Ленин асарларини ўлка ишчилари, меҳнат аҳли орасига тарқатдилар. Доҳиймизнинг асарлари шаҳар революционерларига кўмак бўлди, ишчи ва камбағал деҳқонларни Совет ҳокимияти учун курашга уюштиришда қудратли омил бўлиб хизмат қилди.

1917 йил 1 ноябрда Тошкентда Совет ҳокимияти ғалаба қилди. Шаҳарда Қизил байроқ — янги дунёнинг байроғи, коммунарлар қони тўкилиб олинган, бахтимиз учун курашган революционерларнинг ҳамиша хотирлаб оладиган байроқ хилпираб турадиган бўлди.

Тошкент бу Қизил байроқни ўз қўлида мангу сақлаб қолиш учун ёрдамга муштоқ. У эски тузумдан умумий қолоқликни мерос қилиб олган эди. Унга пул зарур, моҳир кадрлар зарур.

Буюк Октябрь Тошкент тарихида янги саҳифа очди. Шаҳар большевиклари доҳиймиз В. И. Ленин билан мустаҳкам алоқа ўрнатдилар. Туркистон билан Марказий Россия ўртасида 1918 йил 18 январда алоқа тикланди. Оренбургни эгаллаган Дутов оқ гвардиячилари енгилди.

В. И. Ленин 1898 йилдан партия аъзоси, профессионал революционер Пётр Алексеевич Кобозевни бу ўлкага юборди. Тошкент орқали Бокуга ўтиш ҳамда Тошкент, Оренбург, Боку Советларига икки юз миллион сўмга яқин пул олиб боришни топширди. П. А. Кобозев поезди 20 февралда Тошкентга етиб келди.

Пётр Алексеевич яна В. И. Ленин ҳузурига қайтди. У доҳиймиздан янги топшириқ олди. «Владимир Ильич тинчланди-да бундай деди: — Янги ишга тайинландингиз, суҳбатимиз тамом. Энди айтинг-чи, сизларда Тошкент йўлида ёқилғи иши қандай?» шундай хотирлаган эди П. А. Кобозев доҳиймизнинг суҳбати ҳақида.

1918 йил апрель. П. А. Кобозев В. И. Лениннинг топшириғи билан Тошкентга биринчи бўлиб келган комиссар эди. У Тошкент Советига ўзбек халқи меҳнаткашларини жалб қилишга бел боғлади.

В. И. Ленинга 16 апрелда у қуйидаги хабарни юборди: «Тошкент Советига ўтказилган сайловда большевикларнинг ёрқин ғалабамиз реакция бошини охиргача мажақлаб ташлади. Тошкент парламент сафида оқ саллали мусулмонлар кўзга аниқ ташланадиган бўлиб қолди...» Тошкент Совети ижроия комитети раиси И. О. Тоболин ҳам шу ойда В. И. Ленинга қуйидагича маълумот юборди: «Ҳозирги вақтда Тошкент Совети ҳайъатида мусулмон пролетариатининг юздан ортиқроқ вакиллари бор».

1918 йил 20—30 апрелда Туркистон Советларининг V ўлка съезди бўлиб, у ўлкани РСФСР ҳайъатидаги совет автоном республикаси деб эълон қилди. ТАССР пойтахти — Тошкентга В. И. Ленин 22 апрелда телеграмма юборди:

«...Съездингизни табриклаш билан биз шунга ишонамизки, сизлар тарих томонидан съездга юкланган вазифаларни шараф билан бажарасизлар».

Тошкент большевиклари доҳиймиз ишончини оқладилар. Улар Туркреспублика «Советларнинг кенг тармоқларини вужудга келтириш учун жойларга жўнадилар.

1918 йил 12 майда Тошкент революционерлари курашига большевик Собиржон Юсупов қуйидаги баҳони берди: «Сиз дутовчиларни маҳкамладингиз, сиз энг хавфли жойга бориб (Оренбург фронти) Туркистоннинг казаклар қамчиси зарбига дучор бўлишидан сақлаб қолдингиз. Душманни енгиш вазифасини ҳал қилиб, қурилишга киришдингиз. Сиз ўртоқ тошкентликлар, даҳшатли булут қаерда пайдо бўлса, шу ерда тайёр бўлдингиз ва ўз душманларингизни парчалаб ташладингиз».

В. И. Ленин большевистик партияни тарбиялаб, унинг ғоявий-сиёсий жиҳатдан чиниқтириб борди, Совет ҳокимиятининг барча ғалабаси социалистик революция позициясини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш, халқни социализмга олиб чиқиш партия раҳбарлигига боғлиқ эди.

Совет ҳокимиятининг илк ойларида Тошкент большевикларининг сони оз эди. Лекин унинг сафи тез ўса борди. 1919 йил 15 октябрига келганда, шаҳар коммунистлари сони 3458 кишига, кандидатлар эса 1681 кишига етди. Фақатгина эски шаҳарнинг ўзида 1400 коммунист бор эди. Шаҳар большевикларининг ишчи ва меҳнаткашлар орасидаги ғоявий таъсири, обрўси ошди.

1919 йил мартида Тошкентда большевикларнинг мусулмонлар бюроси тузилиб, у маҳаллий аҳоли коммунистлари ғоясини пропаганда қилишда муайян роль ўйнади. Маҳаллий аҳоли коммунистларининг 1919 йил 5 сентябрда В. И. Ленин, РКП(б) Марказий Комитети, Бутунроссия Марказий ижроия комитети ва Халқ комиссарлари Советига юборган радиограммаси диққатга сазовордир:

«Коммунистик партиянинг биринчи Тошкент шаҳар мусулмон конференцияси коммунистик революция иши учун ҳозирги масъулиятли дамда Россия ва Туркистон пролетариати ўзининг елкасига коммунизм туғини охирги ғалабагача бардам бўлиб олиб бораётган дамда жаҳон империализми ўзининг сўнгги кучларини Россия ва Туркистон пролетариатининг ҳар қандай ишини янчишга қаратаётган бир даврда шаҳар конференцияси марказни ишонтириб айтадики, у Учинчи Коммунистик Интернационалнинг Қизил байроғи остига Туркистон пролетариатини, барча меҳнаткаш аҳолини буржуазиянинг етти бошли илонини янчиш ҳамда озодлик ва меҳнат ҳукмронлигини ўрнатиш учун сафарбар қилади...

Конференция марказга шуни маълум қиладики, унинг бутун Шарқда уюшқоқликда асрий зулм занжирларини узишда ҳам, ўз буржуазияси ҳам Европа буржуазиясини яксон қилишда ўзининг кўтарилиш руҳи билан Европа пролетариатини уйғотишда, ўз қўлидаги пролетариат диктатураси воситаси билан муқаддас коммунизм салтанатини ўрнатишда Туркистондан ибрат олинглар деган чақириқни эълон қилади.

Яшасин коммунизмнинг зафарли юриши.

Раис..

«Секретарь».

1920 йил 17 февралида Тошкент большевикларининг ягона умумшаҳар ташкилоти тузилди.

1918 йил майида вужудга келган большевикларнинг эски шаҳар партия ташкилоти Н. В. Шумилов, А. Я. Першин, В. Д. Вотинцев, И. О. Тоболин сингари профессионал революционерлар тарбиясини олиб, ягона партия ташкилоти моҳиятини тушуниб олдилар. Ўзбек халқининг севимли фарзандлари эски шаҳарда Низомиддин Хўжаев, Акмал Икромов, Собиржон Юсупов, Очил Бобокомолов, Қудратулла Мағзумов, Абдулла Авлоний, Мирзааҳмад Мирҳодиев, Мирвомил Мирвомилов, Абдураҳим Толипов, Ҳусан Тўраев, Зуҳра Юсупова, Ҳаққул Ҳусанбоев, Мастура Ҳусанбоева, Маҳамаджон Ҳусанхўжаев, Юсуф Алиев сингари коммунистларнинг ҳар бири Ленин партиясининг жасур курашчиси эди.

П. А. Кобозев 1919 йили: «Бизнинг жангчиларимиз бўлган олдида мусулмон дўстларимиз бундан кейин ҳам биз билан бўлишга қасамёд қилдилар», — деди.

1920 йил декабрида Тошкент большевиклари сони 15424 га етди. Шаҳар большевиклари ҳамиша В. И. Ленин раҳномолигида ва гражданлар урушининг алангали даврида доҳиймизнинг конкрет раҳбарлиги ёрқин намоён бўлди.

1918 йил 15 июлида Туркистон Халқ Комиссарлари Совети раиси Ф. И. Колесов Тошкентдан туриб В. И. Ленин билан радио орқали суҳбатда бўлди. У доҳиймизга оқгвардиячилар отряди «аҳолини талаб» Тошкентни босиб олиш ва мавжуд ҳукуматни ағдариб ташлаш учун силжиб келмоқда... Бугун Берлин билан алоқа узилиб қолди, ўлим хавфи юз бериб турган бир пайтда Тошкент кесиб қўйилди.

Овозингизни эшитишга муштоқмиз, пул, снаряд, қурол-яроғ ва қўшинлар билан ёрдам беришингизни кутамиз», деди.

В. И. Ленин қуйидагича жавоб қайтарди: **«Сизларга ёрдам бериш учун мумкин бўлган барча чораларни кўрмоқдамиз. Полк юборамиз... Руҳингизни туширманг...»**

Бу суҳбат ҳақида Ф. И. Колесов шундай деб ёзди: «В. И. Ленин Туркистон Совет ҳокимиятини коммунистик революция тантанаси учун қатъиян ва ғолибона курашишга чақирди».

В. И. Ленин большевикларни, меҳнат аҳлини Коммунистик партия иши, ғояси тантанасига ишонч руҳида тарбиялади. У Тошкентдаги аҳвол билан қизиқа борди. В. И. Ленин «Тошкент радиограммаси» юборди:

«Тошкент, Халқ Комиссарлари Совети. 1918 йил, 23 июль.

Тошкентнинг ва Туркистон ўлкасининг сиёсий ва иқтисодий аҳволи тўғрисида хабар қилинг. Мунтазам суратда хабар қилиб туринглар — Москва, Халқ Комиссарлари Совети.

Халқ Комиссарлари Советининг Раиси «ЛЕНИН».

Тошкентликлар ўз доҳийсига чексиз садоқат билан партия иши учун курашда фаол қатнашдилар.

В. И. Ленин Тошкент орқали Совет Туркистонининг иқтисодий қурилишига бошчилик қилди. Бу алоқа Тошкент устида ўлим хавфи вужудга келган пайтда ҳам ёрқин кўринди. Халқаро империализмнинг қўпорувчи «Туркистон ҳарбий ташкилоти» паноҳида сиёсий авантюрист, инглиз империализмининг жосуси, сотқин Осипов Туркреспублика ҳарбий комиссари лавозимини суиистеъмол қилиб, Тошкентда оқгвардиячилар ва сўл эсерларнинг контрреволюцион исёнини тайёрлади. 1919 йил 18 январидан 19 январга ўтар кечаси исёнчи эвузлар 14 Туркистон комиссарларини ўлдирдилар. Лекин қаҳрамон Тошкент пролетариати исёнчиларни тор-мор келтириб, Тошкентда Совет ҳокимиятини сақлаб қолдилар.

Доҳиймиз билан ўтган суҳбатдан кейин, 1919 йил 24 январда Туркреспублика МИК мухтор вакилларининг бир қисми 500 миллион сўм пул билан Тошкентга жўнадилар.

В. И. Ленин талаби билан Туркистон республикаси Марказий Ижроия Комитетининг Москвадаги мухтор вакили С. Юсупов Тошкент пролетариатини ғалаба билан табриклади.

1919 йил мартида Тошкентга РКП (б) Марказий Комитети, Бутунроссия МИК ва Халқ Комиссарлари Советининг шу йил февралида тузилган Туркистон ишлари бўйича махсус комиссияси аъзоси П. А. Кобозев бир гуруҳ ходимлар билан келди.

Туркистон республикаси ва шаҳар ҳаётининг бирор соҳаси йўқки, унда Тошкент большевиклари, ишчилари Ленин иши учун курашмаган бўлсин. Ҳа, бундай соҳа йўқ.

«Тошкент Ижроия Комитетига В. И. Ленин радиограммаси.

Копияси — барча темир йўлчиларга №1114 1919 йил, 30 август.

Яқинда Совет Туркистонининг Совет Россиясига қўшилиши муносабати билан темир йўлнинг барча паровоз ва вагонларини ремонт қилишга бутун кучни дарҳол сафарбар қилиш зарур. Шу сабабдан Мудофаа Совети ҳамма депо ва мастерскойлардаги барча ишчиларни сафарбар қилишни тавсия қилади. Туркистон ва Россиянинг иқтисодий ҳаётини яхшилаш учун революциянинг ва Қизил Армиянинг ғалабаларидан фойдаланиш керак.

Қизил Туркистонга салом!

Мудофаа Советининг Раиси «ЛЕНИН».

В. И. Лениннинг бу радиограммаси партия ва совет ташкилотларида, касаба союз ташкилотларида, корхоналарда муҳокама қилинди ва улар меҳнат фронтида қаҳрамонлик кўрсатишга қарор қилдилар.

«Ўртоқ Лениннинг радиограммасини эшитиб Қизил Тошкент Қизил Туркистон номидан марказ биздан талаб қилаётган барча топшириқларни бажаришга қасамёд қилади. Яшасин пролетар революциясининг доҳийси ўртоқ Ленин» (1919 йил, 13 сентябрь, Тошкент касаба союзлари резолюциясидан).

Ўрта Осиё темир йўли Бош устахонаси большевиклари ва ишчилари бир овоздан 23 сентябрда қуйидаги қисқа қарорни қабул қилдилар:

«1. 24 сентябрдан бошлаб транспорт ва ёқилғи тартибга солингунча 10 соатлик иш кунига ўтилсин».

Тошкент коммунистларига Ленин йўлланмаси билан келган Туркомиссия аъзолари катта ёрдам бердилар. Ш. З. Элиава, В. В. Куйбишев, Я. Э. Рудзутак, Ф. И. Голощекин Тошкентга келган 1919 йил, 4 ноябрдаёқ шаҳар коммунистларининг мажлисини чақирдилар.

Мажлисда Филипп Исаевич Голощекин бундай деди: «Партия МК Сизнинг ижобий томонингизни ҳам, хатоларингизни ҳам яхши билади.. «Туркомиссия Тошкент большевикларининг кўп қиррали фаолиятига муносиб баҳо бериб, уларни В. И. Ленин ғояси руҳида тарбиялашга катта эътибор бердилар. Туркомиссия ва Тошкент большевиклари В. И. Ленин топшириғини бажаришда аввало Тошкент пролетариати ва унинг авангарди коммунистларга таянди.

6 ноябрда Тошкент меҳнаткашларининг Шайхонтоҳурда кўп минг кишилик митинги бўлиб ўтди. Унда В. И. Лениннинг **«Туркистондаги коммунист ўртоқларга»** хати ўқиб эшиттирилди. Мазкур хатда доҳиймиз маҳаллий халқлар ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга чақирган эди. Доҳиймиз ўз хатига жавоб беришни сўраган эди. Митинг иштирокчилари Лениннинг хатига жавоб беришди:

«В. И. Ленинга — Шарқнинг ҳақиқий озод бўлишининг тарафдорига. Халқлар бирлигини ўрнатиш учун барча кучимизни сарфлаймиз деб Сизни ишонтирамиз».

Тошкент пролетариати шаҳардаги хусусий корхоналарни умумхалқ мулкига айлантиришда, социалистик ўзгариш ясашда, янги меҳнат интизомини жорий қилишда фаол қатнашди.

1921 йил. Шаҳар большевиклари В. И. Ленин ишлаб чиққан ва партия X съезди қабул қилган янги иқтисодий сиёсатни тўла маъқулладилар.

Шу йил 12 июлда В. И. Ленин тўғри провод орқали Тошкентга телеграмма юборди. Зудлик билан Москвага икки юз минг пуд ғалла жўнатиш жанговар топшириғини берди.

Тошкентнинг юзлаб большевиклари яна Совет Туркистони қишлоқларига йўл олдилар. Тошкент ва унинг чекка қишлоқлари доҳиймиз чақириғига лаббай деб жавоб қайтардилар. Бир ҳафтадан кейин, Тошкентдан биринчи телеграмма юборилди:

«Москва, Кремль. Совнарком раиси Ленинга.

1921 йилда Москвадаги йигирма вагон ғалла ортилган биринчи эшелон икки қишлоқ командаси билан жўнатилди. Поезд Тошкент станциясидан кечки соат еттидан йигирма минут ўтганда йўлга чиқди».

В. И. Ленин ишчи, қизил аскар ва деҳқон депутатлари Тошкент Советига депутат қилиб сайланган эди. У шаҳримизнинг биринчи ва абадий фахрий депутатидир. 1918 йил, 12 майда Тошкент Советининг тантанали мажлиси гулдурос қарсаклар остида Н. Романов номидаги кўчани халққа бахт-саодат берган В. И. Ленин номига қўйди.

Тошкентликлардан юздан ортиқроқ большевиклар В. И. Ленинни кўриш бахтига муяссар бўлдилар. Улардан айримлари доҳиймиз ҳузурида бўлишга мушарраф бўлдилар. Агар РКП(б) VIII съездига Тошкентдан икки делегат сайланган бўлса, РКП(б) X съездида эса, бу рақам 19 кишига етди. Тошкент большевиклари Кронштадт исёнини бостиришда ҳам қатнашган эдилар. Тошкент вакиллари партия конференциялари, Советларнинг съездлари, касаба союз, комсомол форумлари, турли кенгашларда қатнашиб, доҳиймизнинг доно суҳбатларини эшитдилар. [illegible] сафларида турди. О. Бобожонов, Ф. И. Колесов, Н. Хўжаев, В. Лусенко, Н. Хўжаев, И. О. Тоболин, Ш. Гойибжонова, З. Юсупова, Ида Финкельштейн, Ҳ. Ҳусанбоев сингари большевиклар шулар жумласидандир.

Совет Тошкенти Ўрта Осиёнинг сиёсий, маъмурий, маданий ўчоғи Совет Шарқида Совет ҳокимиятини сақлаб қолишда, социализм позициясини мустаҳкамлашда катта роль ўйнади. У Ленин иши учун курашнинг олдинги сафларида турди. Тошкент ва унинг контрреволюцион кучларни тор-мор қилишдаги алоҳида хизмати ва жасорати учун СССР Марказий Ижроия Комитети Президиуми 1924 йил, 14 апрелда Тошкент пролетариатини Қизил байроқ ордени билан тақдирлади. Бу орден ва Ленин Қизил Байроғи тошкентликлар қўлида мустаҳкам сақланди, бизнинг қалбимизда ҳам мангу сақланажак.

А. АКРАМОВ,

тарих фанлари кандидати.

ЛЕНИНГА БАҒИШЛАНГАН МАДҲИЯЛАР

Зулмкорлар дунёсига ғулғула солган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг дастлабки кунларидан бошлабоқ жанговар инқилобий руҳ ва оҳанг кўп миллатли совет халқлари адабиётининг етакчи ғоя ва марказий мавзу доирасини ташкил эта бошлади. Бу борада, инқилобнинг доҳийси улуғ Ленин образини яратиш жаҳон тараққийпарвар — инқилобий адабиёт мундарижасининг етакчи майлларидан бири бўлиб қолди. В. И. Лениннинг ҳаётбахш илҳомкор образини яратиш бобида рус адабиётининг улкан намояндалари М. Горький, В. Маяковский, Демьян Бедний каби адиб ва шоирлар ибрат бўларли асарлар яратдилар. Бу ҳолат, ўз ўрнида, янгигина шаклланаётган ўзбек совет адабиётига ҳам ижобий таъсир кўрсатди. Бинобарин, ўзбек совет адабиётининг илк шаклланиш палласидаёқ даврнинг илғор ижодкорлари ўз тушунча ва имкониятлари доирасида инқилоб доҳийси В. И. Лениннинг улуғвор образини яратишга интилдилар. Бу жиҳатдан Абдураззоқ Фақирий (1884 — 1925), Нозимахоним (1870 — 1924), Сафо Муғаний (1884 — 1940), Маҳмуд Ҳодиев Боту (1904— 1940) Шокир Сулаймоннинг Ленин ҳақида яратган лирик асарлари ўзининг алоҳида фазилатлари билан ажралиб туради.

20 — йилларнинг аввалидаёқ Ленин ҳақида нисбатан кўп ва хўб лирик обидалар яратган хоразмлик шоир Фақирий 1921 йилда янги замон мадҳида ёзган катта мухаммасининг айрим бандларини В. И. Ленин ва коммунистик партияга бағишлади. 1921-1924-йиллар мобайнида Ленинга атаб алоҳида лирик шеър ва манзумалар яратди.

Шоир «Зулмат замони ёнди» деб аталмиш илк мухаммасида В. И. Ленин ва у тузган коммунистик партиянинг мазлум халқларни қуллик исканжасидан озод қилиш учун курашдаги раҳнамолик ролини тўғри талқин этади. Шу ғояни содда, лекин мўъжаз шеърий тил билан ифодалайди:

Биродарлар кетурди ўртоқ Ленин саломин,
Коммунист фирқасининг меҳру вафо паёмин,
Элга мунсиф этди озодлик низомин,
Ёндурди, елга берди зулм аҳли хонумонин,
Шукр, зулмат замони ғазаб ўтига ёнди.

Ленин ўртоқ демишким, бас энди кўзғолинглар,
Бу тахту салтанатни йиқинг, гўрга тиқинглар,
Обод этибон элни оламга нур ёқинглар,
Эл майлича иш айлаб бахти баланд кўринглар,
Шукр, зулмат замони ғазаб ўтига ёнди.

Шоир бундан кейинги даврда яратган «Паёми Ленин», «Мадҳи Ленин», «Алломалар сардори», «Ленин — бизнингдир» каби шеър ва қатор рубоийларида Лениннинг инқилобий чуқур ва унинг ғалабасида ўйнаган раҳнамолик ролини тўғри ва ҳаққоний талқин қилади. Фақирий «Паёми Ленин» (1921 йил, октябрь) манзумасида буюк инсоннинг меҳнаткаш элатларга нисбатан ғамхўрлиги, меҳру муҳаббати ва чин одамий муносабатини содда ва самимий мисраларда баён қилади:

Ленин ўртоқ паёми,
Паёми на, каломи,
Паёмнинг ҳар сўзи,
Лениннинг ҳудди ўзи.
Демишлар ўртоқ Ленин:
— Оёқ ости бўлганлар,
Доим жафо кўрганлар,
— Келди бизга ёронлар,
Гарчи йироқ юртингиз,
Яқин бизга ўзингиз.
Истибдод даври битди.
Озодлик куни етди.

Шоир «Мадҳи Ленин» (1923) шеърида эса, бундан аввалги асарларида Ленин ҳақида билдирган ғоявий муддаони такомиллаштириб, фикр ва туйғуларга сайқал беради, реалистик мундарижа ва замонавий руҳ билан йўғиради, Лениннинг реал лирик образини чизишга интилади.

Шу нарса характерлики, шоир Ленинга бағишланган аксар шеърларида қуруқ ва дабдабали мадҳгўйликдан сақланади, кун тартибида турган реал ва муҳим ҳаётий вазифаларни тўғри англайди, янги замон барпо қилишдаги турмушдаги ўз ўрни ва мавқеини яхши тушунади, ҳар бир ишда Ленин таълимотига суяниш ва унга оғишмай амал қилишни ташвиқ этади.

Ленин ва Коммунистик партияни қизғин ҳарорат ва самимият билан мадҳ этиш хоразмлик шоир Сафо Муғаний ижодида яққол кўзга ташланиб туради.

Муғаний ҳам даврнинг илғор ва онгли ижодкори сифатида меҳнаткаш инсон қалбини тўлқинлантираётган муҳаббат ва мамнуният туйғулари, ҳис-ҳаяжонларини аён ифодаловчи, халқ учун эзгу ва табаррук бўлган бу улуғ инсоннинг лирик сиймосини аниқ ҳаётий бадиий тасвир воситалари орқали чизишга интилади:

Шод айлади Хоразм элин,
Яшасин дунёда Ленин!
Берди бизга яхши айём,
Вирадар Ленинга салом!

Улуғ Лениннинг илҳомкор образини яратишга интилиш борасида 20 йилларнинг аввалида қалам сурган ижодкорлардан яна бири шоир Боту эди. Ботунинг 1924 — йилда ёзган «Ленин учун» шеърида В. И. Лениннинг инқилобий фаолияти ва таълимоти жаҳондаги мазлум одамзот тақдирида ўйнаган ва ўйнайдиган мислсиз роли ҳақида мушоҳада юритар экан, ўз бадиий муддаосини конкрет ҳаётий тимсолларда аён ва жўшқин мисраларда ифодалайди:

Нўксул эллар дунёсининг кўкида порлаган,
Барча мазлум ерлиларни зўр курашга чорлаган.
Шонли байроқ соchқисидан бизни дунё ...
Ерлиларнинг раҳбари Ленин йўқолган бўлса-да,
Ул кўтарган шонли байроқ мангу турди дунёда!

Шу нарса характерлики, 20-йилларнинг илк палласида адабиёт оламига қадам қўйган истеъдодли қаламкашларнинг ижодий йўли масаласида Ленин образига мурожаат қилиш ва унинг улуғвор, қудратли ва забардаст сиймосига хос бирон фазилатни шеърий тил билан ифодалаш [illegible]

Шокир Сулаймоннинг Ленин ҳақида яратган қатор шеърлари анча диққатга сазовордир. Айниқса шоирнинг «Ленинга», «Ёш ленинчилар» ва «1924 йил — Ленин йили» каби шеърлари фикрларининг теранлиги, туйғуларининг жўшқинлиги, Ленинга бўлган фарзандона меҳр-муҳаббат туйғуларининг самимийлиги, сиёсий ўткирлиги ва жанговар оҳангдорлиги билан ажралиб туради.

Демак, юқорида кўриб ўтилган адабий-тарихий далиллар аён кўрсатадики, улуғ Лениннинг порлоқ образи ва зафаркор таълимоти шакллана бошлаган ёш ўзбек совет адабиёти, хусусан ўзбек совет шеъриятининг ҳам етакчи илҳомкор мавзу манбаи бўлди.

Муҳсин ЗОКИРОВ.

ТОШКЕНТ ЮБИЛЕЙ КУНЛАРИДА

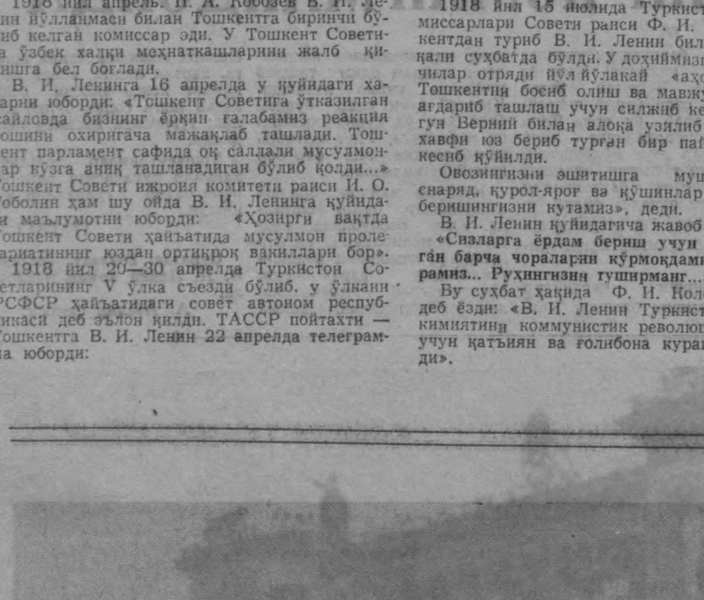

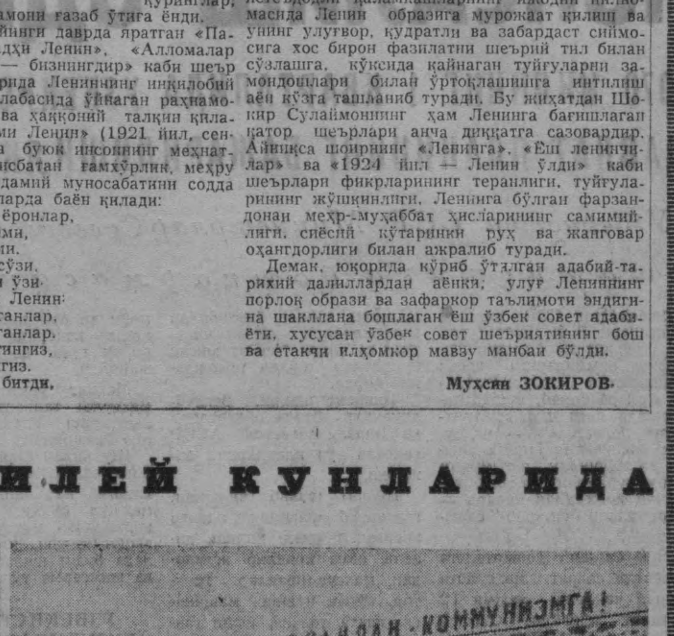

СУРАТЛАРДА: (чапдан ўнгга) байрам тантаналари шарафига безатилган В. И. Ленин майдони, Шаҳар октябрятлари Ленин майдонида, Марказий универсал магазинининг кўриниши.

М. Нуриддинов фотолари.

● *Буюк ғалаба солномаси*

ТЎЙИМИЗ ҒАЛАБА КУНИ БЎЛГАН

Совет Иттифоқи халқлари каби ўзбек халқи ҳам мамлакатимиз таҳлика остида қолганда жангга отланди. Ҳар куни эшелон-эшелон бўлиб жўнашарди солдатлар фронтга. Мен бу пайтда республика ижодий уйида музика инструктори бўлиб ишлардим. Мени ҳарбий хизматга чиқаришмади. Ҳарбий хизматни ўтаб юрганимда касаллигим туфайли орқага қайтариб юборишганди. Мен даволанганимдан кейин 1942 йили ҳарбий комиссариатга ариза кўтариб бордим. Лекин у ерда менга бошқача иш топширишди. Аризамга «Сизни фронт орқасига жўнатамиз, у ерга ҳам жангчилар керак. Ҳарбий хизматнинг вазифаси фақат фронтда, уруш ичида бўлишгина эмас, балки фронт ичкарисида туриб ҳарбийчасига хизмат қилиш ҳамдир», деб ёзиб беришди.

Ўрта осиёлик кўнгилли ички фронт жангчиларини Тошкент вокзалидан кузатишди. Орамизда қирғиз, қозоқ, туркман; тожиклар ҳам бор эди. Бизни Свердловск областидаги «Уралалюмин» завод қурилишига олиб келишди. «Уралалюмин» эндигина қурилаётган завод эди.

Айниқса менинг зиммамда масъулият кўп эди. Медицина курсини битказганим учун заводда ишлайдиган одамларнинг соғлиғи ҳақида ташвиш тортишим керак эди. Ишдан кейин ошхонанинг санитария ишини текшириб кўриш, дизенфекция ўтказиш керак. Иш бошдан ошиб ётарди.

Бир куни Ўрта осиёлик ишчиларга раҳбарлик қилаётган пострайком аъзоси У. Ражабов билан суҳбатлашиб қолдим. Ражабов бухоролик эди.

— Биласизми, — таклиф қилди у кутилмаганда, — Сиз музикадан яхши хабардорсиз, шундай эмасми? Жуда соз. Бизнинг батальонимизда Ўрта осиёлик миллатларнинг ҳаммасидан бор. Деярли ҳаммасини Ўрта осиёлик десак янглишмаймиз. Мана шу кишилардан музикага ихлосмандларини йиғиб, ҳаваскорлар ансамбли тузсангиз бўлмайдими?

Мен ўйланиб қолдим. Қандоқ бўларкин? Ансамблни тузиш осон-у, уни чолғу асбоблари билан таъминлаш, миллий кийимлар билан безаш, бунинг устига репитиция учун шароит керак-ку!

Фикримни Ражабовга айтгандим, у ўйланиб қолди. Бу ҳақда гаплашиб олиш учун эртаси куни райкомга чиқиб кетди. У шу куни кечга яқин курсанд ҳолда қайтиб келди. Мени узоқдан кўриши биланоқ қучоғини очди:

— Мени табрикланг, Алиев.

— Нима билан? — сўрадим.

— Ишлар беш! Бу фикримизни райкомда қизғин маъқуллашди. Эртага чолғу асбобларини олиб келиш учун Тошкентга одам юборишади.

— Кийим-кечакчи?

— Кийимларни ҳам олиб келишади. Энг қувончли янгиликни эшитинг: қизил чойхона очасиз, бу ишни сизга топширишди. Репитицияни ҳам шу чойхонада ўтказаверасиз. Ҳа, айтгандай яна бир янгилик. Каменскка беш юзта хоразмлик қизлар ўз хоҳишлари билан келишибди. Улар билан алоқа қилиш керак. Иложи бўлса, улардан бўлажак ансамблга ўйинчилар, лапарчилар оламиз.

— Ҳа, уларни даврамизга олсак яхши бўларди. Қизлар ўйин-кулгисиз туришолмасалар керак. Хўш, улар нима қиларканлар?

— Мана шу рудаларни етказиб беришда жонбозлик кўрсатишяпти.

— Шунақами? — ажабландим мен, — Шундай денг? Демак, уларнинг келганларига анча бўлиб қолибди-ю, биз бўлсак бехабар юрган эканмиз...

Бир куни ансамблни Каменск тоғида руда қазиётган ишчиларнинг олдига олиб келдим. Ражабов таърифлаганидек, бу ерда ҳақиқатан ҳам фариштадек чиройли қизлар ишлашаркан. Уларнинг ичида энг каттаси йигирма бешлардан ошмаган, энг кичиги эса ўн саккиз ёшларда бўлишса керак. Биз улар дам олаётган ёғоч сарой олдига келиб тўхтаганимизда, улар дув этиб ташқарига чиқишди, кўзларини катта-катта очганларича индамасдан бизга тикилиб туришарди. Уларнинг ҳадиксираётганини кўриб гап қотдим:

— Салом, қизлар!

Шу гапимдан кейин улар биз томон ёпирилиб, машинамизни ўраб олишди.

— Ўзбеклар экан! Вой ўзимизнинг ўзбекларимиз экан!! — чувиллашарди улар. Шўхроқлари доира, рубобларни йигитларнинг қўлидан олиб қочишар, тарақа-туруқ думбурлатиб қаҳ-қаҳ отиб кулишар, юраги сиқилганлари эса йиғлашарди. Бу гўзалларнинг олдига олдинроқ келмаганимиз учун жуда афсусландим. Уларга қараб хаёл суриб кетдим. Қизлар она Ватанини деб, халқи деб, ёшлигини, шўхлигини, болалигини қурбон қилишаётганини билишармикин?

Мана шу оқшом тонггача ўйин-кулги билан машғул бўлдик. Бутун санъатимизни мана шу қизларга бағишлашга ҳам тайёр эдик бу оқшом!..

Кетиш олдидан қизларни ансамблга таклиф қилгандим, улардан садо чиқмади.

— Нега жавоб бермайсизлар, қизлар? — сўрадим. — Фақат қизлардан иборат рақкосаларгина етишмайди бизга. Келинг марҳамат, бизга қўшилинг!

— Бизлар, гарчи кўпчилик бўлсак ҳам бир-биримиздан ажралмаймиз, — деди улардан бири.

Биз тез-тез келиб туришга ваъда бериб, улар билан илиққина хайрлашдик.

Ансамблнинг шуҳрати кундан-кунга ошиб борарди. Аста-секин қизларни ҳам ўзимизга жалб қила бошладик.

Бир куни кечқурун медпунктда ўтиргандим касалхона врачи қизлардан бири оғриб қолганини ва уни касалхонага етказишганини айтиб қолди. Мен касалхонага етиб келганимда у йиғлаб ётган экан. Уни танидим. Маълум бўлишича, Ҳожар онасининг вафоти тўғрисида хат олиб оғир мусибатга бардош беролмасдан ётиб қолган экан. Мен шифокорлик бурчимни бажариб бу қизга меҳр билан қарадим. Шу кундан бошлаб унинг ёнига тез-тез кириб хабар оладиган, иложи борича илиқ сўзлар билан кўнглини кўтаришга ҳаракат қиладиган бўлдим. Ёнига келиб соатлаб рубоб чалиб берардим, чалишни ўргатардим. У тез кунда соғайди ва ансамблимизга келишга розилик берди.

Ансамбь бутун Россияда довруғ таратди.

1945 йил 2 апрелда ансамблимиз Свердлов областининг Луначарский номидаги опера ва балет театри билан биргаликда Бутуниттифоқ бўйича ўтказилган касаба союзларнинг хор ва вокал ансамбллари фаолияти кўригида қатнашиш шарафига муяссар бўлди. Бу кўрикда ансамбль учинчи ўринни эгаллади. Ўшанда ижро этилган ўзбек миллий ўйин ва ашулаларидан «Маврлар», «Уфори», «Дилкушо»лар, русча «Бизнинг доҳиймиз», «Сталин ҳақида қўшиқ», «Комсомол қўшиғи» айниқса томошабинлар олқишига сазовор бўлди...

1945 йил Ғалаба куни Ҳожар билан тўйимиз бўлди. Бу тўйни ҳеч қачон унутиб бўлмайди.

У йиллар.. Не-не кулфатларни кўрмадик ўшанда. Аммо йиллар халқимизни ғалаба томон етаклади...

Мана, йигирма беш йилдирки, тинч, ширин турмуш кечиряпмиз. Бахтли ҳаётдан иккимиз ҳам мамнунмиз.

Юнус АЛИЕВ,
«Уралалюмин» ўзбек ансамблининг собиқ раҳбари, шаҳардаги 11-ошхона директори.

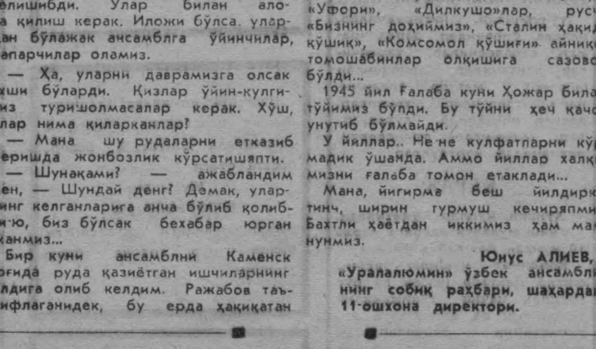

СУРАТДА: (чапдан) биринчи қаторда (иккинчи) рақсга тушаётган Ҳ. Алиева. Иккинчи қаторда ўтирганлардан учинчиси Ю. Алиев.

ИНСОНИЯТ ЛЕНИННИ ШАРАФЛАЙДИ

Улуғ зот

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди ҳафталик «Линк» газетасида босилган суҳбатида бундай деди: «Инсоният тарихининг боришини ўзгартирган кишилар камдан кам учрайди. Ленин ана шундай кишиларнинг биридир. У, Совет давлатига асос қўйди ва Россиянинг қиёфасини ўзгартириб юборди, айни вақтда бутун жаҳондаги кишиларнинг ақл-идрокига жуда катта таъсир кўрсатди». В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги муносабати билан ана шу суҳбат ҳафталик газетанинг махсус сонида босиб чиқарилди.

Индира Ганди В. И. Лениннинг номи танлаб олинган ишга садоқатдан, мақсадга эришиш йўлидаги зўр ғайрат-шижоат ва қатъиятдан далолат берганлигини қайд қилиб, қуйидагиларни таъкидлайди: икки воқеа, яъни Россияда Ленин раҳбарлигида амалга оширилган социалистик революция ва Осиёда мустамлакачиликка қарши курашнинг бошланиши тарихан бир-бирига мос тушган воқеалардир.

«Ҳар бир мамлакат,— деди Индира Ганди, — ўз халқининг руҳига ва ўз эҳтиёжларига яраша ўз йўлини белгилаб олиши керак эди. Биз қашшоқлик ва тенгсизликка қарши кураш олиб бориб, социал ва иқтисодий ислоҳотлар соҳасида Ленин рўёбга чиқарган бу тажрибани зўр эътибор билан кузатиб келдик».

(ТАСС).

Ироқ халқи В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини жуда катта тантана билан нишонлади. Бу ерда В. И. Ленин ҳақидаги фильмлар намойиш этилди. Жаҳон пролетариатининг доҳийси В. И. Ленин ҳаёти ва фаолиятига бағишланган журналларнинг юбилей сонлари чиқарилди.

СУРАТДА: Бағдоддаги китоб магазинларидан бирида.

А. Матюшин фотоси.

МЕКСИКА. Мехикодаги «Мексика—СССР» дўстлик ва маданий алоқалар институтида В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган кеча бўлиб ўтди.

С. Сичев фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ЛЕНИН ТАЪЛИМОТИ— ИЛҲОМ МАНБАИ

ПАРИЖ. В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги муносабати билан Умуммеҳнат конфедерацияси ВЦСПС номига табрикнома юборди.

«Мутафаккир ва ҳаракатчан Лениннинг назарий ва амалий ижоди,— дейилади табрикномада,— синфий курашнинг барча соҳаларини ўз ичига олади. Унинг ижоди ҳозирги кунда ҳам бутун жаҳондаги меҳнаткашлар ва демократларга илҳом бахш этадиган ва уларнинг фикри-зикрини оширадиган манбадир. Ленин касаба союзларига ва капитализм шароитида касаба союзларининг меҳнаткашларни сафарбар қилиш соҳасидаги ролига қандай катта эътибор берганлигини француз ишчилар синфи яхши билади. Ленин француз касаба союз ҳаракатига зўр таъсир кўрсатди. У, француз касаба союз ҳаракатининг хусусиятларини билар ва тушунар эди».

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги муносабати билан Умуммеҳнат конфедерацияси совет меҳнаткашларига, касаба союзларига ва ВЦСПСга кардошлик саломини йўллайди. Умуммеҳнат конфедерацияси, дейилади табрикномада, икки мамлакат меҳнаткашлари ўртасидаги бирдамликни, халқларимиз ўртасидаги дўстликни ва ҳар иккала мамлакат касаба союз ташкилотлари ўртасидаги самарали ҳамкорликни бундан буён ҳам мустаҳкамлай беради.

(ТАСС).

МИННАТДОРЧИЛИК ТУЙҒУЛАРИ

ХЕЛЬСИНКИ. Бу ерда В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиши бўлди. Йиғилишни Финляндия компартияси уюштирди.

Йиғилишда Финляндия ишчилар ва коммунистик ҳаракати ветеранлари, Финляндия коммунистик партияси раҳбарлигининг аъзолари ва активлар, Финляндиядаги демократик ташкилотларнинг вакиллари қатнашдилар.

Финляндия коммунистик партиясининг раиси А. Сааринен нутқ сўзлади. У, ўз нутқида, жумладан, қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: В. И. Ленин фин халқининг миллий проблемасини ҳал этишда — Финляндия мустақиллиги масаласини ҳал этишда катта роль ўйнаган эди. Фин халқи бундан астойдил миннатдордир.

В. И. Ленин ғоялари, деди у, Финляндия коммунистик партиясининг ташкил топиши ва ривожланишига жуда катта таъсир кўрсатди.

А. Сааринен Финляндия компартияси номидан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига қардошлик саломини йўллади ва ҳар иккала партия ўртасидаги дўстлик ҳамда ҳамкорлик муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

(ТАСС).

БИТМАС-ТУГАНМАС

НИКОЗИЯ. Бу ерда Кипр меҳнаткаш халқ прогрессив партияси Марказий Комитети ва марказий ревизия комиссиясининг пленуми бўлиб ўтди. В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган бу пленум декларация қабул қилди. Декларацияда, жумладан, бундай дейилган: «Бутун тараққийпарвар инсоният илмий социализмнинг улуғ назариячиси, зафарли социалистик революция йўлбошчиси, жаҳондаги биринчи социалистик давлатнинг асосчиси ва халқаро ишчилар синфининг йўлбошчиси В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини байрам қилмоқда».

«Улуғ Октябрь революциясининг ғалабаси,— деб уқтириб ўтилади декларациясида,—СССРда социализмнинг муваффақиятли суратда қурилганлиги жаҳоншумул тарихий аҳамиятга эга бўлган фактлардир. Булар Лениннинг партия тўғрисидаги таълимоти тўғри эканлигини тамомила тасдиқлайди».

Декларацияда В. И. Лениннинг миллий масала ҳақидаги таълимотига қўшган ҳиссаси, унинг тинчлик учун курашдаги хизматлари кўрсатилади. «Ленин ғоялари совет социалистик республикалари иттифоқида мужассамлашди. Совет Иттифоқи коммунизм қурмоқда, тинчликни ҳимоя қилмоқда, дейилади декларацияда, халқларнинг миллий озодлик ва социал тараққиёт йўлидаги курашига ёрдам бермоқда. Ленин ғоялари халқаро ишчилар ҳаракатига ва халқларнинг тинчлик ҳамда демократия йўлидаги курашида рўёбга чиқмоқда».

«Ленин ғоялари, деб— уқтириб ўтилади декларацияда, Кипр ишчилар синфи учун ва унинг меҳнаткаш халқ прогрессив партияси учун битмас-туганмас билим манбаи ва уларнинг курашига дастурдир».

(ТАСС).

ДОҲИЙ ҲАҚИДА КИТОБ

СТОКГОЛЬМ. Бу ерда «Рабен ва Шлегран» нашриёти «Ленин ва шимолий мамлакатлардаги ишчилар ҳаракати» деган китобни нашр этди. Бу китобда Октябрь революцияси йўлбошчисининг Швеция, Финляндия, Норвегия ва Даниядаги ишчилар ҳаракатининг ривожланишига кўрсатган таъсири тўғрисида ҳикоя қилинади.

Китоб шимолий мамлакатларнинг Совет Иттифоқи билан дўстлик жамиятлари ташаббуси билан В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишлаб чиқарилди. Китобнинг авторлари — Коммунистик ва ишчи партияларнинг машҳур арбобларидан Густав Юханссон (Швеция), Атос Виртанен (Финляндия), Тронд Хегна ва Коре Сельнес (ҳар иккиси норвегиялик), Альфред Енсен (Дания) Лениннинг эмиграция йилларида шимолдаги мамлакатларга келганлиги тўғрисида, унинг шу мамлакатлардаги таниқли арбоблар — социалистлар билан алоқалари тўғрисида ҳикоя қиладилар.

Ажойиб мерос

ЛЬЕЖ. (БЕЛЬГИЯ). Неча юзлаб киши В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини тантанали вазиятда нишонлаш учун Валлониянинг саноат маркази Льеж шаҳридаги конгресслар саройига тўпланди. ЮНЕСКОнинг ана шу шонли санани бутун дунёда байрам қилиш тўғрисидаги қарори муносабати билан шу мажлис ўтказилди.

В. И. Ленин Льежда кўп марта бўлган ва яшаган эди, бу ерда шахтёрлар ва металлурглар билан учрашган эди, ишчилар ҳаракати проблемалари ва миллий масала ҳақида лекциялар ўқиган эди. Миллий масала Бельгия учун жуда катта аҳамиятга эгадир. Бельгия-Совет дўстлиги жамияти Льеж бўлимининг раиси Ж. Брендель мажлисда сўзлаган нутқида шуларни эслатиб ўтди.

Сенатор - социалист Ж. Байи, коммунист депутат М. Лево ва Бельгия Умуммеҳнат федерациясининг касаба союз активи Ж. Гейто Ленин мероси мамлакатдаги ишчилар синфининг ўз ҳуқуқлари учун, ишчилар ҳаракатининг бирлиги учун олиб бораётган курашида катта аҳамиятга эга эканлигини кўрсатдилар. Тинчликни ҳимоя қилиш Бельгия союзи маҳаллий бўлимининг раҳбари М. Дельвень тинч-тотув яшашнинг ленинча принциплари тинчлик учун курашда ғоят катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидладилар.

Мажлис аҳли СССРнинг Бельгиядаги элчиси Ф. Ф. Молочковнинг нутқини зўр эътибор билан тингладилар. Мажлисда Бош министр ўринбосари А. Коолс, парламент аъзолари, жамоатчиликнинг жуда кўп вакиллари ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

Жазоир Халқ Демократик Республикаси. Жазоир шаҳридаги муниципал кутубхонасида совет китобларининг кўргазмаси очилди.

Кўргазмадан В. И. Ленин асарларининг тўла нашри, бадиий, илмий ва педагогик адабиётлар, болалар китоблари кенг ўрин олган.

СУРАТДА: кўргазмада.

АПС—ТАСС фотоси.

ЛЕНИННИ ОЛҚИШЛАШЯПТИ

Аммондаги «Аль-Урдун» кинотеатрида Иордан-Совет дўстлиги жамиятининг очилишига бағишланган мажлис тантанали равишда ўтди. Бу тантанага парламент аъзолари, таниқли сиёсий ва жамоат арбоблари келишди.

Тантанали йиғилишда сўзлаган Иордан-Совет дўстлиги жамияти раисининг ўринбосари сенатор Сулаймон Фариз ан-Набулси Иордания-Совет дўстона муносабатлари ривожланиб бораётганлиги, Совет Иттифоқи араб мамлакатларининг Исроил босқинчиларига қарши курашида яқиндан бераётган ёрдами ҳақида гапирди.

Кўпгина нотиқлар жамият ташкил қилиниши дунёда биринчи социалистик давлатнинг асосчиси В. И. Лениннинг юз йиллик юбилейи билан бир вақтга тўғри келаётганлигини таъкидлаб ўтдилар. «Ленин» сўзи тилга олинганда, залда ҳар гал гулдурос қарсаклар кўтарилди.

Э. СУХАЧЕВ.
Аммон.
АПН.

ЖАЗОИР ЕРИДА

ЖАЗОИР. (АПН мухбири). Жазоир Халқ Демократик Республикаси жамоатчилиги В. И. Ленин туғилган кунининг юз йиллигини кенг нишонлаяпти. Республиканинг йирик шаҳарлари — Жазоир, Орана, Анабада Совет фильмлари ҳафталиги ўтказилди. Кўплаб томошабинлар «Ленин ҳақида ҳикоялар», «Она садоқати», фильмларини қизиқиш билан томоша қилдилар. Телетомошабинлар эса Жазоир кинооператорлари томонидан Совет Иттифоқида суратга олинган «Ленин бўлган жойлар бўйлаб» ҳужжатли фильмини мириқиб томоша қилдилар.

Пойтахтнинг муниципал кутубхонасида совет китоблари кўргазмаси ташкил қилиниб, унда В. И. Лениннинг араб ва француз тилларида нашр қилинган асарлари қўйилди. Кўргазмада намойиш қилинган беш юздан ортиқ китоб шаҳарга совға қилинди. Адабиётлар нашр қилиш ва тарқатиш бўйича Жазоир миллий компанияси (СНЭД) В. И. Ленин таржиман ҳолини босмадан чиқаряпти. Бу Жазоирда Ильич ҳақида чиқарилган биринчи китобдир.

Жазоир муниципалитети раиси Вашир Минтури пойтахт кўчаларидан бирига яқинда Ленин номи берилишини айтди.

И. ШМЕЛКОВ.

ДИЛРАБО РАҚСЛАР

«Берёзка» давлат хореографик ансамбли Иттифоқимиздагина эмас, чет элларда ҳам машҳур. У Иттифоқимизнинг барча республикаларида, 350 дан ортиқ шаҳарда гастролларда бўлган. Чет эллардаги 53 мамлакат томошабинлари ансамблнинг дилрабо ўйинлари ва хор ашулаларини олқишлаган. Чет эл газеталари ансамбль коллективининг маҳорати, рақсларнинг миллийлиги ва нафислиги ҳақида кўплаб ёзишган.

Тилларда достон бўлган «Берёзка» ансамбли шу йилнинг 15 майида ўзининг 22 йиллигини нишонлайди. У 1948 йилда ташкил этилганида, уч баян жўрлигида рақс тушадиган қизлар ансамбли эди. Ансамбль ташкил этилгандан буён то ҳозиргача унинг бадиий раҳбари СССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати Надежда Сергеевна Надеждинадир. Бу тиниб-тинчимас аёлнинг ҳаракатлари, изланишлари туфайли ансамбль тузилиш жиҳатидан анча ўзгарди. Хозир ансамбль халқ чолғу асбоблари иштирок этадиган мураккаб музика-рақс коллективидир. Агар илгари фақат қизлар рақси бўлса, ҳозир эркаклар ва аралаш рақслар мавжуд. Дастлабки пайтда анъанавий халқ рақсларидан иборат бўлган программа, бугунги кунда замонавий хор ашулалари ва янги-янги рақсларга бой. Кейинги даврда программага киритилган Мокрусовнинг «Дарё оқшоми» шеъри билан айтиладиган қизлар хор ашуласи, ансамбль бадиий раҳбари Н. С. Надеждина Совет ҳокимиятининг 50 йиллигига бағишлаб саҳналаштирган «Тонгни қаршилаб» хореографик композициялари (бу композиция СССР маданият министрлигининг I даражали дипломи билан тақдирланган) доимо томошабинлар томонидан қарсаклар билан қаршиланади. Уларда анъанавий рақс ва ашула услуби билан замонавий оҳанглар узвий бирикиб, бир бутунликни ташкил этган.

Ансамбль яқинда Болгариядан қайтиб келди. Санъаткорлар В. И. Лениннинг 100 йиллик юбилейига бағишланган Болгар-Совет дўстлиги ойлигида ўз маҳоратларини намойиш этдилар. Улар София, Пловдив, Ямбол, Варна шаҳарларида бўлиб қардош болгар меҳнаткашларига томоша кўрсатдилар. Болгариядан кейинги манзил Қирғизистон бўлди. СССР халқлари санъати байрамининг дастлабки кунларида ансамбль Қирғизистонда концерт берди. Сўнгра санъаткорлар Ўзбекистонга келишди. Бундан аввал ансамбль ўзбек диёрида икки марта бўлган эди. «Берёзка»нинг гастроллари шаҳримизда ҳамиша муваффақият билан ўтади. Унинг мухлислари ва ишқибозлари кўп.

— Доҳий В. И. Ленин юбилейи кунларида дўстлик ва тинчлик шаҳри Тошкентда бўлишимиздан ғоят мамнунман, — дейди ансамбль бадиий раҳбарининг ўринбосари Лев Николаевич Тумашев. Шаҳарда бўлиб ўтган зилзила вайроналаридан асар ҳам қолмабди. У янада кўркам ва чиройли бўлибди. Шаҳарда бунёд этилган уйлар орасида ҳамшаҳарларимиз — москваликлар қурган уйлар ҳам борлигидан жуда хурсандмиз.

Биз Тошкентга 110 кишидан иборат санъаткорлар группаси билан келган эдик. Коллективимизнинг чиқишлари тошкентлик санъат мухлислари томонидан самимий кутиб олинмоқда. Биз 18 апрель эрталабки концертдан тушган маблағни беш йиллик фондига топширдик. Бу бизнинг ленинча шанбаликларга қўшган ҳиссамиздир.

Кеча Я. М. Свердлов номли концерт залида «Берёзка» ансамблининг сўнгги хайрлашув концерти бўлди, концертдан сўнг санъаткорлар Қозоғистонга жўнаб кетишди.

Н. МУҲАММАДИЕВ.

Э. АВАНЕСОВ

«ОЛТИН МАЪБУДА» МАНЗИЛЛАРИ

● Футбол шаклланиши давридаги баъзи воқеалар ҳамда саналар ҳақида

Ўйин бир ярим соатлик муҳлат билан чекланади. Дарвозабон жарима майдонида тўпни қўл билан ушлаб олиш ҳуқуқига эга. (1871 йил).

Одатда, ўйинни ташқаридан туриб, қўнғироқча ишлатиб ёки бақириб бошқарадиган судья, ҳуштак билан майдонга тушди (1878 йил).

Ўйин дарвозаларни ўзаро алмаштирган ҳолда 45 минутлик икки таймдан иборат бўлади, таймлар ўртасида танаффус берилади. Дарвозанинг икки устунли тепаси энди арқон билан эмас, ёғоч билан туташтириладиган бўлди (1883 йил). Дарвоза тўрини ливерпуллик инглиз Броди кашф этди. 11 метрлик жарима (пенальти), яъни дарвозага ҳимоячисиз тўп тепиш белгиланди. Пенальтини реализация қилиш учун ўйин муҳлати ҳатто ўтиб бўлган тақдирда ҳам қўшимча вақт белгилаш кераклиги қоидага илова қилинди. (1891 йил).

Дарвозабон майдондаги ўйинчилардан фарқли ўлароқ бошқа рангда форма кийдиган бўлди. (1909 йил).

Ўйин қоидасига киритилган яна бир янгилик 1913 йилга тўғри келади. Бу моддага мувофиқ рақиб команданинг ўйинчилари жарима тўпи ёки эркин тўп тепадиган футболчидан тўққиз метр узоқликда туришлари керак.

Бевосита бурчакдан тепилган тўп дарвозага бориб кирса, гол ҳисобланади. (1926 йил).

Футболчилар кийимида номерлар пайдо бўла бошлади. (1939 йил).

Парижда (1900), Лондонда (1904) ва Стокгольмда (1912) ўтказилган дастлабки Олимпия турнирларида англияликлар ғолиб чиқдилар.

Ундан кейинги Олимпиадаларда Бельгия (1920 йил, Антверпен), Уругвай (икки марта, 1924 йил, Париж ва 1928 йил, Амстердам) терма командалари чемпион бўлишди.

Бу, шунчаки, тўрт йилда бир марта ўтказиладиган ҳаваскор командалар турнири бўлиб, 1930 йил Монтевидеода Ер куррасининг биринчи чемпионати бўлиб ўтгунга қадар, халқаро футбол эришган ютуқларнинг ўзига хос кўриги бўлиб хизмат қилди. Бундан ташқари мусобақалар ўтказиб туриш эса мақсадга мувофиқ эмас, деб топилди.

Бироқ, кейинги йилларда футбол профессионализми чуқур илдиз отди. Масалан, Жанубий Американинг кўп мамлакатлари учун профессионализм миллий футболнинг асосий мағзини ташкил этадиган бўлди. Натижада, ФИФА ўз фаолиятининг дастлабки йиллариданоқ жаҳон биринчилигини олимпиялараро танаффусда ўтказишни мақбул кўрди. Лекин, бу ғоянинг ҳаётга татбиқ этилиши учун чорак аср керак бўлди.

Дарвоқе, Халқаро футбол федерацияси (ФИФА)нинг ташкил топиш тарихи ва структураси ҳақида икки оғиз гапириб ўтайлик.

ФИФА 1904 йилнинг 21 майида Парижда ташкил топди. Таъсис конгрессига ўшанда атиги олти мамлакатдан — Франция, Бельгия, Голландия, Дания, Швеция ва Швейцариядангина делегатлар қатнашди.

Делегатлар орасида Англиянинг йўқлигидан ажабланарсиз, албатта? Ҳа, ўзини футбол ватани деб ҳисоблаган Англия 1906 йилдагина ФИФАга аъзо бўлиб кирди. Шундан сўнг, 1910 йилда Британ футбол ассоциациясининг яна уч вакили — Шотландия, Уэльс ва Шимолий Ирландия (Ольстер) федерацияга қабул қилинди. Шуни айтиш керакки, британияликлар бир неча марта ФИФАдан гоҳ чиқиб, гоҳ яна Халқаро федерацияга аъзо бўлиб кирдилар. (1919 ва 1929 йилларда ФИФА аъзолари фикри билан чиқиша олмаганликлари учун тарк этдилар. 1924 ва 1946 йилларда эса яна қайта қабул қилиндилар).

СССР футбол федерацияси 1946 йилда Люксембургда бўлиб ўтган Конгрессда ФИФАга қабул қилинди. Шуни айтиш керакки, вице-президентлик лавозими ўша заҳотиёқ совет футболи вакили зиммасига доимий юклатиб қўйилди. СССР футбол федерациясининг раиси В. А. Гранаткин бугунги кунда ФИФАнинг биринчи вице-президентидир.

1970 йилнинг 1 январига келиб, ФИФАга аъзо бўлган мамлакатлар сони 137 тага етди.

Халқаро футбол федерациясининг Конгресслари икки йилда бир марта чақирилади. Конгресслар аро барча масалаларни ижроия комитети ҳал қилади. Унинг йиғилишлари камида йилда бир марта бўлиб туради. Ижроия комитети состави президентдан, бешта вице-президентдан, тўққиз аъзо ва беш секретардан иборат бўлади. Англиялик Стенли Роуз — Федерация президенти. Швейцариялик... бош секретарь.

Рус, инглиз, француз, испан ва немис тиллари ФИФАнинг расмий тиллари ҳисобланади. Йиллик аъзолик бадали 260 швейцар маркасини ташкил этади. Бундан ташқари, миллий терма команда даражасида ўйинлар ўтказадиган ҳар бир мамлакат, ФИФА кассасига йиғилган умумий маблағнинг икки процентини ўтказиши шарт. ФИФАнинг доимий резиденцияси ва штаб-квартираси Швейцариянинг Цюрих шаҳрида жойлашган.

Жаҳон чемпионатлари ўтказиш ҳақидаги масала ФИФАнинг 1928 йилда Амстердамда бўлиб ўтган конгресси муҳокамасига қўйилганди. Узоқ тортишувдан сўнг, делегатлар шундай қарорга келишди: 1 Жаҳон чемпионати Уругвайнинг пойтахти Монтевидеода ўтказилсин.

Қадим грекларнинг Ғалаба деган маънони англатувчи қанотли худоси — Никенинг ҳайкалчаси ана шунда ясалган эди. Бу ишни, ФИФА буюртмасига мувофиқ, Парижнинг энг машҳур заргари Абель Лафлер бажарди. Бу кубокнинг баландлиги 30 сантиметр бўлиб, 1800 грамм соф олтиндан иборат. Баҳоси — ўн минг доллар. Ана шундан бери, у Планетамиз энг кучли футбол коллективларининг эзгу нияти бўлиб қолмоқда.

Ҳар тўрт йилда бир марта ўтказиладиган жаҳон чемпионати Жюль Риме Кубоги деган ном билан ҳам юритилади. Бунга сабаб, ФИФАнинг 1946 йили Хельсинкида бўлиб ўтган конгресси катта футбол турнирини бундан буён француз ва халқаро футболнинг йирик намояндаси, ФИФАнинг президентлик лавозимида узоқ йиллар ишлаб келган, Жюль Риме номи билан аташга қарор қилгани бўлди.

Кейинги қирқ йил ичида саккиз жаҳон чемпионати бўлиб ўтди. Қуйида, ана шу ҳақда ҳикоя қиламиз.

Давоми. Боши газетанинг ўтган сонида.

● Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг соврини учун

МУКОФОТ ЭСТОНИЯГА ЙЎЛ ОЛАДИ

Анъанавий бўлиб қолган бу мусобақалар спортчиларда ҳам, томошабинларда ҳам ҳамиша катта қизиқиш уйғотади. Бу сафар «Пахтакор» марказий стадионининг теннис кортларида бўлиб ўтган қизғин олишувларда 16 команда иштирок этди. Мусобақанинг тантанали очилиши маросимида ёш теннисчилар қатнашчиларга гулдасталар тақдим қилишади.

Совет Иттифоқининг энг кучли теннисчилари турнир байроғини кўтарганларидан сўнг, СССР спорт мастери, республика тоифасидаги судья Н. Н. Шутов бошчилигида арбитрлар коллегияси ўз вазифаларини адо этишга киришдилар.

Мезбонлар мусобақа ташкилотчилари ҳуқуқидан фойдаланиб, турнирда тўрт команда билан қатнашдилар. Агарда Ўзбекистон командасининг ярмидан кўпини ёшлар ташкил этишини ҳисобга олсак, бунинг нақадар катта аҳамиятга эга эканлиги маълум бўлади. Ҳаммага равшанки энг яхши машқ — мусобақада қатнашишдир. Тажрибали рақиблар билан учрашув эса ёш теннисчилар учун маҳорат мактаби вазифасини ўтайди.

Бир неча оғиз сўз турнир тартиби ҳақида. Ҳар бир команда тўрт кишидан — икки эркак ва икки аёлдан иборат. Ҳар бир команда учрашуви эса етти олишувдан иборат. Коллективлар олимпиада системаси асосида ўйнадилар.

Дастлабки қуръа бўйича Ўзбекистоннинг биринчи командаси Қирғизистон командаси билан учрашди. Теннисчиларимиз — СССР спорт мастери Лимакина, Прокофьева, Каплан ва Безверхов рақибларини осонлик билан мағлубиятга учратдилар — 4:0. Сўнгра кучли тўртликка кириш учун улар Литва коллективи билан ўйнаб яна 4:0 ҳисоби билан ғалаба қозондилар. Финал яқинлашган сари учрашувлар кескинлашиб боради. Биринчи ярим финалда Ўзбекистоннинг биринчи командаси Украина коллективи билан ўйнади. Бу учрашувда ўзбек теннисчилари 0:4 ҳисоби билан мағлубиятга учрадилар. Грузия ва Эстония коллективлари беллашган иккинчи ярим финал олишуви ҳам қизиқарли ўтди. Аввалига эстонияликлар олдинга чиқиб олишади. Уларнинг ғалаба қозонишлари учун бир очко кифоя эди. Аёллар жуфт бўлиб ўйнашяпти. Таллинлик теннисчилар Кулль ва Камарова биринчи сетни ўз фойдаларига ҳал қилиб, иккинчи сетда ҳам 5:2 ҳисоби билан ютишмоқда. Шундай бўлса ҳам болтиқбўйилик теннисчилар мағлубиятга учрадилар. (судьяларга нисбатан қўполлик қилган Кулль эса огоҳлантирилди. Бу воқеа албатта судьялар коллегиясида жиддий муҳокама қилинса керак).

Ҳал қилувчи аралаш жуфтлар учрашувида ғалаба қозонган эстонияликлар финалга чиқадилар.

Финал. Ҳатто тажрибали мутахассислар ҳам ким ғолиб чиқишини аввалдан айтишга ботина олмадилар. Кураш турлича ривожланиши мумкин эди. Бу сафар бахт эстонияликларга кулиб боқди. Украина коллективини 4:2 ҳисоби билан ютган Эстония командаси мусобақаларнинг бош совринини қўлга киритди.

Грузия теннисчилари учинчи ўринни, ўзбек теннисчилари эса тўртинчи ўринни эгалладилар. Олдинда шахсий биринчилик учун янада қизғин олишувлар турибди.

ТЎРАХОН ИБРОҲИМОВА

1927 йилдан буён КПСС аъзоси Тўрахон Иброҳимова узоқ давом этган касалликдан сўнг вафот этди.

Т. Иброҳимова 1889 йилда туғилди. Ўн икки ёшида Қўқон бойлари қўлида чўрилик қилди. 17 ёшидан Қўқон пролетариати билан яқин алоқада бўлди ва революцион ҳаракатда қатнаша бошлади. У хотин-қизлар орасида биринчилардан бўлиб тенг ҳуқуқ учун курашганлардан эди. Октябрь революциясидан кейин эса Қўқон хотин-қизлар ташкилотига бошчилик қилди. Совет ҳокимиятини тиклаш ва халқ хўжалигини ривожлантириш даврида ўртоқ Т. Иброҳимова «Қўшчи» Союзи Марказий Комитети хотин-қизлар ташкилоти сафида туриб фаол қатнашди.

Тўрахон Иброҳимова СССР Советлар съездига, Бутун Туркистон Советлар съездига ва Ўзбекистон Советларнинг I съездига делегат бўлган эди.

Партия ва ҳукуматимиз ўртоқ Т. Иброҳимованинг хизматларини юксак қадрлаб, уни икки марта «Меҳнат Қизил Байроқ» ордени ҳамда медаллар билан тақдирлади.

Партиянинг содиқ қизи, толмас революционер Т. Иброҳимованинг порлоқ хотираси қалбимизда мангу сақланади.

Бир группа ўртоқлари.

Редактор
С. М. ҚАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 23|IV да **Тўй кунида**, 24|IV да **Корсар**, 25|IV да **Шоир қалби**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 23|IV да **Олтинчи июль**, 24|IV да **Мария Стюарт**, 25|IV да **Замон драмаси**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 23|IV да **Ёшлигида берган кўнгил**, 24|IV да **Қизбулоқ**, 25|IV да **Нурхон**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 23|IV да **Учинчи орзу**, 24|IV да **Дийдор**, 25|IV да **Ўн саккиз ёшлигим**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Лилипутлар иштирокида дунёда ягона джаз-оркестр гастроллари.**

КИНО

23 АПРЕЛДА

Кремль курантлари — «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).
Кўл бўйида (2 серия) — «ВОСТОК», «МОСКВА» (кечқурун).
Хавфли гастроллар (кечқурун), — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».
Ўлик мавсум (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).
Ўн уч терак кўчаси — НАВОИЙ номли (кечқурун).
Муҳаббатнома (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», САНЪАТ САРОЙИ (кеч 8 яримда).

24 АПРЕЛДА

Кремль курантлари — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).
Кўл бўйида (2 серия) — «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 3 да).
Ўн уч терак кўчаси — «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 да).
Биз Кронштатданмиз — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).
Муҳаббатнома (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 3, 5 ярим ва кеч 8 яримда).

---

5 май кундуз соат 1 да, Тошкент қишлоқ хўжалик институти агрономия факультетининг илмий совет кенгашида қишлоқ хўжалик фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Я. А. Мансуров: «Кўчат қалинлиги ва озиқланиш асосининг маккажўхори ўсиш, ривожланиш ва ҳосилдорлигига таъсири» деган темада;

С. Саидумаров: «Ғўза парваришидаги айрим трактор ишларини бирлаштириб олиб боришнинг ўсимлик ривожланишига ва ҳосилдорлигига таъсири» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонаси (Тошкент область, Оржоникидзе-4)да танишиш мумкин.

---

6 май кундуз соат 2 да, Тошкент Давлат медицина институти педиатрия ва санитария-гигиена факультетларининг илмий Совети кенгаши (морфология корпуси, 2 зал)да биология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

С. Д. Юлдашев: «Буйракнинг компенсатор гипертрофияси жараёнида уни миқдорий гистохимиявий текшириш» деган темада;

медицина фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

А. У. Акбархўжаев: «Ўзбекистонда болалар аутоиммун гемолитик камқонлик касаллиги ҳақида» деган темада,

6 май кундуз соат 2 да, Тошкент Давлат медицина институти даволаш ва стоматология факультетларининг илмий Совети кенгаши (морфология корпуси, 1 зал)да медицина фанлари доктори илмий даражасини олиш учун

В. А. Алимов: «Эпидемик гепатитни патологик анатомияси, морфогенези, ва унинг оқибатлари» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонаси (К. Маркс кўчаси, 103 уй)да танишиш мумкин.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
лилипутлар иштирокида

ДУНЁДА ЯГОНА ДЖАЗ-ОРКЕСТР ГАСТРОЛЛАРИ

Постановкачи — РСФСРда хизмат кўрсатган маданият ходими М. Качуринер.

Цирк программасида ҳар хил номерлар томошаси бўлади.

Томошалар кеч соат 8 да бошланади.

Шанба ва якшанба кунлари уч марта томошалар кўрсатилади: эрталаб соат 12 да, кундуз соат 3 да, кеч соат 8 да.

Касса эрталаб соат 11 дан очиқ.

---

7 май кундуз соат 2 да, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг биология фанлари бўйича илмий даражалар берувчи илмий Совет кенгаши (К. Маркс кўчаси, 35 уй, 133 аудитория)да биология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Д. Б. Ғуломова: «Пластинка мўйловли қўнғизларнинг нематодофаунаси ва уларнинг қишлоқ хўжалик ўсимликларининг зараркунандаларини йўқотишдаги аҳамияти» деган темада;

Ф. Аҳроров: «Қайроққум сув омборининг сув ости фаунаси ва уларни овланадиган балиқлар учун аҳамияти» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан университетнинг илмий кутубхонаси (Студентлар шаҳарчаси, 4 уй)да танишиш мумкин.

ЎҚУВ ЮРТЛАРИ, ДАВОЛАШ, ИЛМИЙ МУАССАСАЛАР ВА БОШҚА ТАШКИЛОТЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ЎЗГЛАВТАРА»НИНГ САЛОР ЁҒОЧ СОТИШ БАЗАСИ САВДОСИДАН

темир-терсаклар, инструментлар ва бошқа молларни

СОТИБ ОЛИНГ

Мурожаат учун адрес: Тошкент-77, Тюльпанский проезди, 19 уй, Телефонлар: 66-16-63, 66-08-61, 66-15-96.

ХАРИДОРЛАР ДИҚҚАТИГА

«Таштекстильшвейторг»нинг 38 магазини савдосида

(Чилонзор районининг Фарҳод кўчасидаги шаҳар ярмаркаси)

Кенг ассортиментда ватанимизда ва чет элда ишлаб чиқарилган ҳар хил моделли ва фасонли тикув маҳсулотлари мавжуд.

Тикув маҳсулоти бўлимидан сиз эркакларнинг ҳар турли кўйлаклари, шимлари, костюмлар, плашчлар, аёлларнинг кўйлаклари ва юбкалар ҳамда мавсумбоп пальтоларни харид қилишингиз мумкин.

Тўқимачилик моллари бўлимида кенг ассортиментда ҳар хил рангли ва гулдор ипгазлама, штапель газмоллар бор.

Магазинимизга марҳамат қилинг!

ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛИНИНГ ИШЧИЛАРИ ТАЪМИНОТИ БОШҚАРМАСИГА

қишлоқ хўжалик бўлимига, катта агроном, савдо бўлимига товаршунослар, ускуналар технологияси бўйича катта инженер, инженер-механик, умум овқатланиш бўйича технологлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Гоголь кўчаси, 94 уй, 3 қават, 179 хона.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИГА

манеж ишчилари, секретарь машинистка

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ш. Руставели кўчаси, 18 уй, 10-хона.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА

ТЕЗ КУНДА!

ШУҲРАТ асари,

«БЕШ КУНЛИК КУЁВ»

(2 пардали комедия)

Режиссёр — У. БАКАЕВ.

Рассом — С. ЗИЯМУХАМЕДОВ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ БОШҚАРМАСИНИНГ

МЕТАЛЛО-БИТРЕМОНТ КОМБИНАТИ

АҲОЛИГА, ҲАМДА КАСАЛХОНА, МАКТАБ, БОЛАЛАР БОҒЧАСИ ВА ЯСЛИСИ, ЁТОҚХОНА, КЛУБ, ПИОНЕР ЛАГЕРЛАРИ, ОФИЦЕРЛАР УЙИ, КУТУБХОНА, МЕҲМОНХОНА, ДАВОЛАШ МУАССАСАЛАРИГА ҚУЙИДАГИ

ХИЗМАТЛАРНИ КЎРСАТАДИ

эшик ва деразаларнинг икки ёққа очиладиган Москва типидаги карнизлар, никелланган карнизлар, девор ва хона вешалкалари, тахланадиган хўжалик сим сумкалари, печь қобиғи, тирсаги, трубалари, духовкалари, белкурак, самовар, карнайлари, миллий поднослар, товуқлар учун тўрлар, автомашина учун металл гаражлар, автомашина ғилдираклари учун лакланган қалпоқчалар, темир дарвозалар, идишларни қуритгичлар (деворга ўрнатилган) пойафзаллар учун подставкалар, арғимчоқлар, баланд жойлар, скамейкалар, қум ҳовличалар, кетмонлар, тешалар, деразага тўсиқлар, ҳамда металл буюмлари ва тавсия қилинган чизма, эскиз бўйича инвентарларни тайёрлайди.

Тикув машиналари, велосипедлар, мотовелосипедлар, электр асбоблари, самоварлар, примуслар, раскладушкалар, стабилизаторлар, автотрансформаторлар, электр моторлари ва бошқа металл буюмларини тузатади.

Пичоқ, қайчи, соч оладиган машинка, кетмон, теша, болталарни чархлайди, консерва банка қопқоқларини қайта ишлайди ва буюмларни никеллаш ишларини бажаради.

Қабул пунктлари ва устахоналари шаҳар ва ҳамма район бозорларида мавжуд.

Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлимининг

ИШЧИЛАР ТАЪМИНОТИ БЎЛИМИГА

Тошкент шаҳар хўжалик ҳисобидаги магазин ва ошхоналарда ишлаш учун катта бухгалтерлар (бош бухгалтер ҳуқуқида), ишчилар таъминоти бўлимининг марказлаштирилган бухгалтерияси бўлимларига бошлиқлар ва уларга ўринбосарлар, катта бухгалтерлар ва бухгалтерлар; магазин ва ошхоналарда ишлаш учун; магазин мудирлари, катта сотувчилар ва буфетчи — сотувчилар, ошпазлар, юкчилар ва ишчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Куйбишев шоссеси, 13 уй, 9 корпус, кадрлар бўлими (5, 7, 12, 26 55 автобусларнинг «Товарний двор» бекати).

Пахта тозалаш саноати корхоналари ва Тошкент участка объектларининг

МОНТАЖ. ВА ПУСКО — НАЛАДКА БОШҚАРМАСИГА

слесар — созловчилар, электр монтажчилар, 5-6 разрядли электр-созловчилар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — вақтбай — мукофотли.

Коэффициентлар ва командировка учун ҳақ тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 1-Саперний кўчаси, 27 уй, Телефон №55-08-93.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИГА

тўқувчилар, йигирувчилар, калава ўровчилар, зарядчицалар, сараловчилар, тароқчилар, лентачилар, арқоқчилар (аёллар), мастер ёрдамчилари, слесарлар, токарлар, электр монтёрлар, дурадгорлар, бўёқчилар, транспортировкачилар, қоровуллар

КЕРАК

Ҳунари йўқлар ўқитилади. Ўқиш муддати касбига қараб 10 кундан бошлаб 6 ойгача.

Комбинат қошида: ишчи-ёшлар мактаби (ўзбек ва рус группа), кечки тўқимачилик техникуми ва институтга кирувчиларни тайёрлайдиган курслар бор.

Ҳар йили тўқимачилик институтининг кундузги бўлимига комбинатда камида 2 йил ишлаган илғор ишчилар инженер бўлиши учун ўқишга юборилади. Буларга стипендия берилади.

Тўқимачилар маданият саройи қошида бадиий ҳаваскорлар тўгараги мавжуд.

Комбинат-спорт базаси, болалар яслиси ва боғчасига эга.

Ёлғиз қизлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Физкультурний кўчаси, 6 уй, 4 хона (7, 9; 11; 14 трамвайлар 2, 13, 6 троллейбуслар, 3, 6; 2; 18; 23; 26, 54, 58 автобуслар).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ МАТБУОТ БЎЙИЧА ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИНГ «ТАШПОЛИГРАФКОМБИНАТИ»ГА

бош бухгалтер

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 30 уй, кадрлар бўлими, Телефон № 44-08-70.

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети 1927 йилдан буён КПСС аъзоси

Тўрахон ИБРОҲИМОВАНИНГ

вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қилади ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти коллективи доцент Н. Бозорбоевга отаси

Жусупали БОЗОРБОЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти ректорати, партия ва касаба союзи ташкилотлари, ҳамда табиёт-география факультетининг коллективи зоология кафедрасининг доценти Қ. С. Самадовага отаси

Абдусамат ИСХОҚОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент шаҳар Чилонзор район халқ маорифи бўлими, район касаба союз комитети ва 13 мактаб педагогика коллективи биология ўқитувчиси О. Аҳмедовага отаси

Аҳмед ЖУНАЙДУЛЛАЕВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

Тошкент шаҳар 3 сил касаллигига қарши диспансери коллективи диспансернинг бўлим мудираси М. У. Маҳсумовага отаси

Умархон МАХСУМОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ.
23 АПРЕЛЬ, 1970 й

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари, 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари—33-27-03, ахборот бўлими—33-28-95 эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР 2785
Р—00448